

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-
реабілітаційна академія» Запорізької
обласної ради
28 лютого 2019 року № 7

Введено в дію 28 лютого 2019 року
Наказ ректора Хортицької
національної академії
від 28 лютого 2019 року № 35

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (німецька мова)

для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальностей **016 Спеціальна освіта,**
231 Соціальна робота, 053 Психологія, 073 Менеджмент,
022 Дизайн (спеціалізації Медіадизайн,
Перукарське мистецтво та декоративна косметика), 242 Туризм

для абітурієнтів зі спеціальними умовами вступу,
на основі повної загальної середньої освіти

Укладачі:

Корнелюк Б.В., кандидат філологічних наук, доцент

Єрмакова Н.М., кандидат філологічних наук, старший викладач

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка	4
II. Характеристика вступного іспиту з іноземної мови	5
III. Критерії оцінювання	15

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасна парадигма освіти розглядає іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Такий підхід зорієнтовує процес навчання на формування у вступників загальноосвітніх навчальних закладів здатності до соціального контакту з представниками іншої лінгвокультури в найтиповіших ситуаціях мовленнєвої взаємодії. Досягнення цього рівня сформованості навичок та вмінь забезпечується взаємопов'язаним комунікативним, когнітивним і соціокультурним розвитком абітурієнта.

Іспит полягає в тому, щоб оцінити рівень навчальних досягнень вступників з німецької мови з метою конкурсного відбору для навчання в академії.

Пропонована програма вступного іспиту з німецької мови створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1) та рівнів навчальних досягнень учнів середніх шкіл, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України (2-11 класи). У програмі також відображено міжнародний досвід визначення рівнів володіння мовою.

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетентності уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості німецької мови.

Об'єктами контролю є **читання і письмо** як комунікативні уміння, а також **лексичний і граматичний аспекти** іншомовної комунікації через **використання мови**.

Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках літературного мовлення прийнятого у Німеччині, та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначеним у шкільній навчальній програмі.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетенції в **читанні** орієнтується на різні його стратегії: з розумінням основної інформації (ознайомче читання), повної інформації (вивчаюче читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання).

Джерелами для добору текстів є інформаційно-довідкові, рекламні, газетно-журнальні матеріали, уривки з художніх творів, зміст яких узгоджується з навчальною програмою. Тексти (для ознайомчого читання) можуть містити незнайомі слова - до 5%, а для вивчаючого та вибіркового читання – до 3%, про значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми). Загальний обсяг текстів не перевищує 1500 слів.

Завдання для визначення рівня сформованості компетенції в **письмі** зорієнтовані на виконання комунікативно-творчих видів діяльності: писати повідомлення, опис, роздум на різні теми, пов'язані з інтересами та комунікативними потребами, що узгоджуються із змістом шкільної навчальної програми. Загальний обсяг письмового завдання не менше 100 слів.

Контроль лексичної та граматичної компетенції (використання мови) передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати і утворювати лексичні одиниці відповідно до комунікативних потреб спілкування у межах сформульованих завдань. Основними засадами для вибору видів і змісту тестів слугують завдання комунікативно-когнітивного спрямування.

II. ХАРАКТЕРИСТИКА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НІМЕЦЬКОЇ)

Мета – визначити рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності у вступників відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних навчальних програм та Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ ТЕСТУ

РОЗДІЛ I. ЧИТАННЯ

Частина I. Читання

Мета — виявити рівень сформованості умінь вступників самостійно читати і розуміти автентичні тексти у визначений проміжок часу, а також через

використання мови з'ясувати рівень володіння лексичним і граматичним матеріалом, який дає їм можливість вільно спілкуватись у типових ситуаціях іншомовної комунікативної взаємодії.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетентності в читанні орієнтуються на різні стратегії: розуміння основної інформації (ознайомче читання), повної інформації (вивчаюче читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання).

Джерелами для добору текстів слугують автентичні інформаційно-довідкові, рекламні та газетно-журнальні матеріали. Зміст текстів узгоджується з навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень B1).

У більших за обсягом автентичних текстах, які можуть бути представлені у вигляді фрагментів із брошур, журнальних оголошень або інформації з якою кандидати можуть зустрітись у реальних ситуаціях спілкування. Послідовність сформульованих запитань відповідає логіці появи цієї інформації в тексті.

Тексти для ознайомчого читання можуть містити до 5% незнайомих слів, а для вивчаючого та вибіркового читання – до 3%, про значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми). Загальний обсяг текстів не перевищує 1600 слів (рівень B1).

Вимоги

до практичного володіння вмінням читати для базового рівня (B1)

У тестах оцінюється рівень розуміння тексту, вміння вступника узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключову інформацію та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Вступник повинен уміти:

– читати (з повним розумінням) тексти, побудовані на знайомому мовному матеріалі;

– виокремлювати загальну інформацію та детальну інформацію із текстів, що використовуються в повсякденному спілкуванні;

- виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події та інше;
- диференціювати основні факти і другорядну інформацію;
- розрізняти фактографічну інформацію та враження;
- сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
- працювати з різножанровими текстами;
- переглядати текст або серію текстів з метою пошуку необхідної інформації для виконання певного завдання;
- визначати структуру тексту і розпізнавати логічні зв'язки між його частинами;
- встановлювати значення незнайомих слів на основі здогадки, схожості з рідною мовою, пояснень у коментарі.

Вступник читає і розуміє автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Добір текстів для читання, а також ситуацій для писемного мовлення має здійснюватись відповідно до тематики спілкування, окреслені в Програмі з іноземних мов. Основними критеріями вибору текстів є їхня автентичність, прозорість, обсяг і відповідність інтересами сучасної молоді.

Вступник також повинен вміти:

- виокремлювати загальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному спілкуванні (короткі повідомлення для друзів, оголошення, проспекти, меню тощо);
- знаходити загальну та детальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному житті (оголошення, проспекти, меню, розклад руху поїздів тощо);
- виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події тощо; розрізняти фактографічну інформацію і враження;
- надавати точну та детальну інформацію в текстах, що стосується повсякденного життя, написаних розмовною літературною мовою;
- сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;

– розуміти різножанрові тексти, включаючи уривки художніх творів та творів публіцистичного стилю; розуміти структуру тексту і розпізнавати зв'язки між його частинами.

Форми завдань:

- із вибором правильної відповіді;
- на встановлення відповідності (добір логічних пар);
- на заповнення пропусків у тексті;
- знаходження аргументів та висновків;
- вибір назв абзаців тексту із запропонованих назв.

Типи текстів: статті із періодичних видань; листи (особисті, ділові); оголошення, реклама; розклади (уроків, руху поїздів тощо); меню, кулінарні рецепти; програми (телевізійні, радіо тощо); особисті нотатки, повідомлення; уривки художніх творів.

Частина II. Використання мови

Мета – визначити сформованість мовних умінь та навичок, а також якість засвоєння лексичного і граматичного матеріалу, що надасть можливість вступникам вільно спілкуватися.

Вимоги

до практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом

У тестах оцінюється сформованість мовних умінь та навичок, а також якість засвоєння лексичного і граматичного матеріалу у вступників. Вступник володіє необхідним запасом словникового складу та граматичного матеріалу, вміє аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова, розуміє значення слів відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки між частинами тексту.

Типи текстів: автентичні тексти (відповідно до рівня B1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), невеликі за обсягом (400-450 слів).

Завдання завжди пов'язані із ситуаціями спілкування згідно з чинними навчальними програмами. У тестах використовуються зразки писемного

мовлення Німеччини. Тест складається з коротких текстів/уривків текстів обсягом до 200 слів, які перевіряють розуміння інструкцій, офіційних повідомлень та рекламних оголошень, а також уривків із рекламних буклетів, листів, газет, журналів.

Форми завдань:

- з вибором однієї правильної відповіді: завдання полягає у тому, щоб вступник вибрав одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих варіантів відповідей;

- заповнення пропусків у тексті: завдання полягає в тому, щоб вступник заповнив пропуски в тексті, використовуючи запропоновані слова або словосполучення. Вибір здійснюється відповідно до мети, знань, навичок та вмінь, що перевіряються з лексики чи граматики.

Вступники повинні вміти ідентифікувати та обирати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій у процесі писемного спілкування.

РОЗДІЛ II. ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

Мета – визначити рівень сформованості у вступників навичок та вмінь, необхідних для виконання на письмі комунікативних завдань, які пов'язані з повсякденним життям.

Цей розділ тесту передбачає створення власного писемного висловлювання та зорієнтований на виконання комунікативно-творчих завдань: перефразування; написання короткого повідомлення у формі листівки, записки або електронного листа; написання розповіді або неофіційного листа. Зміст завдань пов'язаний з інтересами та комунікативними потребами вступників та узгоджується зі шкільною програмою.

Завдання для писемного мовлення формулюються у вигляді мовленнєвих ситуацій, у змісті яких мають бути чітко визначені мета і об'єкт спілкування. Вибір комунікативної ситуації передбачає міжкультурне спілкування, а відтак зміст мовленнєвих ситуацій має включати соціокультурні особливості країни, мова якої вивчається, і України.

Обсяг письмового повідомлення не менше 100 слів (відповідно до рівня B1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

Вимоги до практичного володіння умінням писати для базового рівня (B1)

Тест перевіряє уміння абітурієнта здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених комунікативних завдань. Перевіряється також рівень володіння функціональними стилями писемного мовлення у межах, визначених навчальною програмою.

Вступник володіє функціональними стилями писемного мовлення в межах, визначених Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов, що також відповідає Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти (рівень B1).

Вступник повинен уміти:

– писати особисті і ділові листи, використовуючи формули мовленнєвого етикету, прийняті в країнах, мова яких вивчається, розповідаючи про окремі факти та події свого життя, висловлюючи власні міркування і почуття, описуючи плани на майбутнє та запитуючи аналогічну інформацію, а також передавати повідомлення у вигляді записки довільної форми;

– повідомляти про перебіг подій, описувати людину або предмет;

– писати повідомлення про побачене, прочитане, почуте;

– висловлювати та обґрунтовувати власну точку зору;

– писати поздоровлення, запрошення, оголошення, записки, електронні листи;

– заповнити анкету;

– ідентифікувати та вибирати адекватні формулювання, використовуючи відповідний лексико-граматичний діапазон.

Від вступників очікується адекватне використання лексики та граматики відповідно до заданої комунікативної ситуації та з використанням відповідного стилю. Їм також потрібно вміти передавати власну точку зору, ставлення, особисті відчуття та робити висновки.

Форма завдання

Ця складова частина тесту передбачає створення власного письмового висловлювання відповідно до запропонованої комунікативної ситуації. Від вступників вимагається написати власне письмове висловлювання на основі конкретної ситуації і направляючих вказівок: письмових підказок (повідомлень, листів, оголошень, реклами тощо).

СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ І ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

I. Особистісна сфера:

- Повсякденне життя і його проблеми.
- Сім'я. Родинні стосунки.
- Характер людини.
- Режим дня.
- Здоровий спосіб життя.
- Дружба, любов
- Стосунки з однолітками, в колективі.
- Світ захоплень.
- Дозвілля, відпочинок.
- Особистісні пріоритети.
- Плани на майбутнє, вибір професії.

II. Публічна сфера:

- Навколишнє середовище.
- Життя в країні, мова якої вивчається.
- Подорожі, екскурсії.
- Культура і мистецтво в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Спорт в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Література в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Засоби масової інформації.
- Молодь і сучасний світ.

- Людина і довкілля.
- Одяг.
- Покупки.
- Харчування.
- Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.
- Україна у світовій спільноті.
- Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Традиції та звичаї в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Видатні діячі історії та культури України та країни, мова якої вивчається.
- Визначені об'єкти історичної та культурної спадщини України та в країні, мова якої вивчається.
- Музеї, виставки.
- Кіно, телебачення.
- Обов'язки та права людини.
- Міжнародні організації, міжнародний рух.

III. Освітня сфера:

- Освіта, навчання, виховання.
- Шкільне життя.
- Улюблені навчальні предмети.
- Система освіти в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Іноземні мови у житті людини.

ВИМОГИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ МОВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ

Артикль

Означений артикль

Неозначений артикль

Нульовий артикль

Іменник

Рід іменників

Однина і множина іменників

Сильна, слабка, жіноча відміна іменників

Прикметник

Сильна, слабка, жіноча відміна прикметників

Ступені порівняння прикметників

Прислівник

Прислівники місця, часу, причини й мети

Модальні, займенникові прислівники

Ступені порівняння прислівників

Займенник

Особові, присвійні, вказівні, питальні, відносні, неозначені займенники

Взаємний, безособовий займенник

Числівник

Кількісні та порядкові числівники

Прийменник

Прийменники, що керують родовим відмінком

Прийменники, що керують давальним відмінком

Прийменники, що керують знахідним відмінком

Прийменники, що керують давальним і знахідним відмінком

Дієслово

Сильні, слабкі, неправильні дієслова

Модальні дієслова

Зворотні дієслова

Утворення і вживання часових форм дієслів

Пасивний стан дієслова

Наказовий спосіб

Неозначена форма з часткою **zu** і без неї

Інфінітивні звороти

Дієприкметники

Речення

Розповідне, питальне, спонукальне речення

Члени речення

Прямий і зворотний порядок слів

Складносурядне речення зі сполучниками сурядності, які не впливають на порядок слів та сполучниками і сполучниками-прислівниками, які можуть впливати на порядок слів

Складнопідрядне речення: Означальні підрядні речення. З'ясувальні підрядні речення: підрядні часу; підрядні причини; підрядні мети; підрядні місця; умовні підрядні речення.

Пряма й непряма мова

Словотворення

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ

Лексичний мінімум вступника складає 1600 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту) та складають загальноповсякденні слова, які зазвичай використовують носії мови у повсякденних ситуаціях спілкування.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати складання іспиту з іноземної мови (німецької) оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Вступні випробування представлені у формі тестів. Кожний тест складається з 40 завдань (20 граматичних і 20 лексичних завдань). Кожна правильна відповідь оцінюється 2,5 балами.

Оцінювання знань вступників оцінюється на підставі наступних критеріїв:

5-бальна шкала оцінювання			
2 (незадовільно)	3 (задовільно)	4 (добре)	5 (відмінно)
200-бальна шкала оцінювання			
100-119	120-159	160-179	180-200
Критерії оцінювання знань			
0-7 правильних відповідей	8-23 правильні відповіді	24-31 правильна відповідь	32-40 правильних відповідей

Якщо абітурієнт під час іспиту з іноземної мови набрав від 120 до 200 балів, то дана кількість балів вважається достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до відповідної конкурсної пропозиції.

Оцінювання рівня знань вступників проводиться кожним із членів екзаменаційної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання.